

חולין ל"ב

שחט פרה אדומה ואמה בהמה
נוספת

אמר רבא, השוחט פרה אדומה ובאותה
שחיטה שחט עמה בהמה אחרת, לדברי הכל

הפרה פסולה שעשה עמה מלאכה, והבהמה כשרה. שחט פרה אדומה
ובלא שהתכוין שחט גם בהמה אחרת, לשיטת לרבי נתן המכשיר שחיטת
חולין בלא כוונה, פרה פסולה²¹⁹ והבהמה כשרה, לחכמים הסוברים
ששחיטה בלא כוונה פסולה, הפרה כשרה בהמה פסולה²²⁰. שואלת
הגמרא, מה רבא חידש בזה שמלאכה פוסלת בפרה? מבארת הגמרא,
שהייתי אומר ששחיטת בהמה נוספת שלא במתכוון תפסול רק כששחט
שתי פרות אדומות יחד, שנאמר: "ושחט אותה" ולא אותה וחבירתה.
אבל אם הבהמה השנייה הייתה של חולין לא תפסול את שחיטת הפרה,
שהרי לא התכוון ואינה מלאכה הפוסלת? לזה השמיע שגם חולין פוסלת.
ממשיכה הגמרא להביא מקרה דומה, שחט פרה אדומה ועמה חתך דלעת,
דברי הכל פסולה, שהרי עשה מלאכה. שחט ובלא מתכוון נחתכה גם
דלעת, דברי הכל כשרה.

משנה

מי שהתחיל לשחוט ונפלה מידו הסכין והגביהה, או שבאמצע השחיטה
נפלו בגדיו והגביהם, או שבאמצע השחיטה התעייף מהשחות הסכין,
ובא חבירו וסיים את השחיטה, אם שהה כדי שחיטה פסולה. רבי שמעון
אומר, אם שהה כדי ביקור.

גמרא

אמר רב, השיעור של 'כדי שחיטה', הוא
כזמן שלוקח לשחוט בהמה אחרת. שאלו
רב כהנא ורב אסי את רב, האם שיעור הזמן משתנה בין עוף לבהמה,
שבבהמה נחשב לשהייה אם שהה זמן של שחיטת בהמה ובעוף שיעור
שהייה הוא זמן לוקח לשחוט עוף. או שהכל שיעור אחד זמן שחיטת

²¹⁹ ואף על גב שהייה זה שלא בכוונה ואין כאן הסחת הדעת להחשיבו כ'מתעסק במלאכה אחרת'; מ"מ שחיטתו פסולה משום 'ושחט אותה' ולא אותה וחבירתה. רש"י.

²²⁰ אינו כ'עוסק במלאכה אחרת', כיון שלא התכוון למלאכה אחרת לא הסיח דעתו מהפרה. רש"י.

בהמה בין בשהה בשחיטת עוף ובין בבהמה? אמר להם, כשלמדתי הלכה זו מדודי רבי חייא, לא היה בסבר פנים עמי שאשאלנו דבר זה.

דעות אמוראים בשיעור שהייה מביאה הגמרא שנחלקו אמוראים בשיעור שהייה: רב אמר, שיעור שהייה בבהמה כזמן

שלוקח לשחוט בהמה, ובעוף זמן שחיטת עוף. ושמואל אמר, גם בעוף שיעור שהייה הפוסל הוא כדי שחיטת בהמה. וכן כשבא רבין אמר בשם רבי יוחנן, אפילו בהמה לעוף. רבי חנניא אמר, כדי שיביא בהמה אחרת וישחוט. מבררת הגמרא, האם הכוונה לזמן שייקח לו להביא בהמה ממקום אחר, הרי בכך נתת דבריך לשיעורים שלפעמים היא רחוקה ולפעמים קרובה? אמר רב פפא, ההבדל ביניהם להלכה שלרבי יוחנן השיעור זמן שחיטה, ולרבי חנניא כשיעור השכבת הבהמה ושחיטה. בארץ ישראל אמרו משמו של רבי יוסי ברבי חנניא, שיעור שהייה בשחיטת בהמה דקה כדי שיגביהנה וירביצנה וישחוט. דקה לדקה וגסה לגסה.²²¹

אמר רבא, השוחט בסכין שאינה מספיק חדה צירוף זמנים לשיעור שהייה ואינה חותכת יפה, אפילו מאריך ושוהה

בשחיטה אחת כל היום כולו כשרה, הואיל וכל שעה הוא מוליך ומביא ולא הפסיק בשחיטתו. הסתפק רבא, השוחט ובמהלך שחיטתו הפסיק שתיים ושלוש פעמים, וסך הזמן של שלשתן כדי שיעור שלם, האם מצטרפים? שואלת הגמרא, והרי יכול לפשוט ממה שהוא עצמו אמר שהשוחט בסכין רעה אפילו כל היום כשר? עונה הגמרא, שם הוא לא שהה כלל.

הסתפק רב הונא בנו של רב נתן, מה הדין במי ששחט רוב סימנים, ושהה בחיתוך מיעוט הסימנים, האם השחיטה הוכשרה כבר ברוב, או שכל זמן שלא גמר את השחיטה יש לה שם של שחיטה אחת? ונשאר הגמרא בתיקו.²²²

221 אף על גב שבמחלוקת רב ורבי יוחנן – הלכה כרבי יוחנן, כיון שרבי יוסי בר רבי חנניא סובר כרב, 'דקה לדקה וגסה לגסה' ממילא אומרים 'עוף לעוף', ועושים לחומרא. רש"י.

222 ונראה, שמי ששחט רוב סימנין והשליך מידו והעוף שוהה למות, אסור לחזור ולחתוך המיעוט בתורת שחיטה: דמוטב שיכה על הצואר בסכין, או ימתין עד שימות. רש"י.

למדנו במשנה, שלרבי שמעון זמן שהייה הוא כדי ביקור. ואמר רבי יוחנן, השיעור הוא כדי שהחכם יבדוק את הסכין. ומבארת הכוונה שהשוחט הוא חכם ושהייה כשיעור זמן שיבדוק לעצמו את הסכין.

משנה

השוחט בהמה ושחט את הוושט ופסק את הגרגרת, או פסק את הגרגרת ואחר כך שחט את הוושט הנקרא 'עיקור', או שחט אחד מהם והמתין לה עד שמתה, או שהחליד את הסכין מתחת לסימן ופסקו מלמטה למעלה, רבי ישבב אומר נבלה, רבי עקיבא אומר טרפה. כלל אמר רבי ישבב משום רבי יהושע, כל שנפסלה בשחיטתה, נחשבת לנבלה. כל ששחט כראוי, ודבר אחר גרם לה להפסל, נחשבת כטרפה. והודה לו רבי עקיבא.

גמרא

שואלת הגמרא, אם גם רבי עקיבא מודה שפסול בשחיטה דינו כנבילה, מיהו התנא ששנה במשנה לקמן²²³, אלו טרפות בבהמה: נקובת הוושט ופסוקת הגרגרת? אמר רבא, אין קושיא מהמשנה, כיון שיש חילוק מתי פסק את הגרגרת. אם שחט את הוושט ולבסוף פסק את הגרגרת, נחשב לפסול בשחיטה ודינה כנבילה. ואם פסק ולבסוף שחט, נחשב כדבר אחר שגרם לה להיפסל.

הקשה רב אחא בר הונא לרבא, והרי במשנתנו שנינו, שחט את הוושט ופסק את הגרגרת פסק את הגרגרת ואחר כך שחט את הוושט, לרבי ישבב נבלה, והודה לו רבי עקיבא. הרי שאין חילוק מתי פסק את הגרגרת? עונה הגמרא, צריך לשנות במקרה השני 'וכבר שחט את הוושט מתחילה'. אמר לו, שתי קושיות יש על דבריך: 1. מה ההבדל בין המקרה הראשון? 2. בפירוש המשנה כתבה 'ואחר כך', וכיצד נפרש שהכוונה 'וכבר'? אלא אמר רבא, אין הכוונה במשנה לקמן שדינם דווקא כטרפיפה ולא כנבילה, אלא שמנתה את האסורות, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות.

שואלת הגמרא, אם כן מדוע התנא לא מנה גם את מה שאמר חזקיה עשאה גיסטרא נבלה, וכן את מה שאמר רבי אלעזר ניטלה ירך וחלל שלה ניכר נבלה? עונה הגמרא, שהתנא שנה רק נבלה שאינה מטמאה מחיים.

שחט במקום שנפסקה רוב הגרגרת רבי שמעון בן לקיש אמר, אין צריך לפרש את כוונת התנא ל'אלו אסורות', אלא שיש לחלק היכן שחט. אם שחט במקום שרוב הגרגרת כבר נחתכה, נחשב ל'נפסלה בשחיטה'. ואם שחט שלא במקום חתך, נחשב כאילו דבר אחר גרם לה להיפסל. שואלת הגמרא, והרי אמר רבי שמעון בן לקיש, שחט את הקנה ואחר כך ניקבה הריאה ושחט את הושט, כשר. הרי שלאחר שחתך את הקנה הריאה נחשבת כנפרדת מהבהמה, ואין פוסל בה נקב. וממילא נאמר שאם נפסקה הגרגרת ברובה נחשב כנטולה מהבהמה, ושוב אין שחיטת הושט לבד מוציאה מידי נבילה?

אלא אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, המשנה לקמן מדברת לפני שרבי עקיבא חזר בו, ומשנתינו לאחר שחזר בו, והמשנה שנשנתה בבית המדרש לפני שחזר בו, לא שכחה התנאים ולא עקרוה ממשנתם²²⁴.

224 ואף על פי שזו קודמת לזו, אין סדר למשנה. ואע"ג שבמסכת אחת מצינו בע"ז (ז. ט.) ש'יש סדר למשנה', זה ב'סתם' ואחר כך מחלוקת, או מחלוקת ואחר כך 'סתם', שהקפידו החכמים בסדורו משום שכשיש מחלוקת ואחר כך סתם הלכה כסתם, אבל באופן אחר לא הקפידו על הסדר. רש"י.

